

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
შესაბამისად მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება

*დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის*

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-40

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ბათუმის აეროპორტის“ მფლობელებს

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ბათუმის აეროპორტის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები - Covid 19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა

ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების 1-ელ შენიშვნაზე, რომელშიც განმარტებულია Covid 19-ის პანდემიის უარყოფითი გავლენა რეგიონის და გლობალურ ეკონომიკაზე, პანდემიით გამოწვეულ კომპანიის საქმიანობის შეფერხებაზე და სხვა მნიშვნელოვან ფაქტებზე. იქვე აღწერილია ის, რომ პანდემიის მასშტაბისა და სიმწვავის განსაზღვრა ამ ეტაპზე შეუძლებელია, შესაბამისად კომპანიას არ შეუძლია თავის საქმიანობაზე პანდემიის გავლენის გონივრული სიზუსტით შეფასება. აღნიშნული წარმოადგენს მნიშვნელოვან განუსაზღვრელობას,

სხვა ინფორმაცია ასახულია კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში

აუდიტორის დასკვნის თარიღით მოპოვებული სხვა ინფორმაცია არის კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული ინფორმაცია, მაგრამ არ შეიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასზე ჩვენ მიერ გამოცემულ აუდიტორის დასკვნას. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

**Building a better
working world**

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

Building a better
working world

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 23 სექტემბერი.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

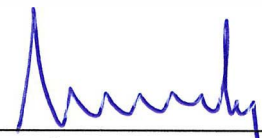
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
შემოსავალი	6	28,337	25,704
საოპერაციო ხარჯები	7	(4,806)	(3,575)
მომუშავეთა გასამრჯელოს ხარჯი		(3,468)	(2,826)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(1,073)	(564)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		18,990	18,739
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაბრებზე	12	1,113	886
საპროცენტო ხარჯი	3	(280)	—
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		1,124	930
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		20,947	20,555
მოგების გადასახადის ხარჯი		—	—
წლის მოგება		20,947	20,555
სხვა სრული შემოსავალი		—	—
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		20,947	20,555

ეს ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2020 წლის 23 სექტემბერს შპს ბათუმის აეროპორტის სახელით შემდეგი პირის მიერ:

უფლებამოსილი წარმომადგენელი

თარიქ ოსმანალოღლუ

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	6,211	4,353
ძირითად საშუალებაზე გადახდილი ავანსი	8	6,700	–
საინვესტიციო ქონება	10	497	497
აქტივის გამოყენების უფლება	3	2,193	–
არამატერიალური აქტივები		40	18
სულ გრძელვადიანი აქტივები		15,641	4,868
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		379	386
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	11	1,286	1,541
გადახდილი ავანსები	8	79	91
სხვა აქტივები		–	96
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	29,079	15,795
სულ მიმდინარე აქტივები		30,823	17,909
სულ აქტივები		46,464	22,777
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	848	848
გაუნაწილებელი მოგება	13	41,502	20,555
სულ კაპიტალი		42,350	21,403
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	3	2,005	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		2,005	–
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	3	265	–
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	14	1,219	967
მიღებული ავანსები	15	260	133
სხვა ვალდებულებები	16	365	274
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		2,109	1,374
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		46,464	22,777

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	848	16,035	16,883
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	20,555	20,555
დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	–	(16,035)	(16,035)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	848	20,555	21,403
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	20,947	20,947
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	848	41,502	42,350

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		20,947	20,555
არაფულადი კორექტირება დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით ცვეთა და ამორტიზაცია		1,073	564
წმინდა საკურსო შემოსულობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,127)	(831)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაზღაურებზე	12	(1,113)	(886)
საპროცენტო ხარჯი	3	280	–
		20,060	19,402
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		7	(188)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებში		255	(1,121)
ცვლილება სხვა აქტივებში		96	(35)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		12	16
ცვლილება სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაში		252	318
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		127	(201)
ცვლილება სხვა ვალდებულებებში		91	100
		840	(1,111)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		20,900	18,291
საინვესტიციო საქმიანობა			
მიღებული პროცენტი	12	1,113	886
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8,9	(9,305)	(2,298)
სხვა არამატერიალური აქტივების შეძენა		(39)	(17)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(8,231)	(1,429)
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	13	–	(16,035)
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები, პროცენტი		(280)	–
გადახდილი საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი		(232)	–
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(512)	(16,035)
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1,127	831
წლის ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		13,284	1,658
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		15,795	14,137
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	12	29,079	15,795

9-40 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ბათუმის აეროპორტი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2000 წლის 15 ივნისს. „კომპანია“ რეგისტრირებულია ქალაქ ბათუმში და მისი იურიდიული მისამართია: საქართველო, ბათუმი, აეროპორტის გზატკეცილი, № 220. „კომპანიის“ 100% წილის მფლობელია სსიპ „საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო“.

2007 წლის 9 აგვისტოს სსიპ „საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა“ და შპს „თავ ბათუმი ოფერეიშენს“ (შემდგომში „თავ ბათუმი“) შორის გაფორმებული წილის მართვის ხელშეკრულების თანახმად, და საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 24 ივლისის № 377 განკარგულებით განისაზღვრა „კომპანიის“ 100% წილის 20 წლის მართვის უფლების გადაცემა შპს „თავ ბათუმისთვის“. ხელშეკრულების თანახმად „თავ ბათუმს“ აქვს უფლება მიიღოს „კომპანიის“ მიერ გაცემული საოპერაციო შემოსავლებისგან მიღებული დივიდენდები.

„კომპანია“ ეწევა შემდეგ საქმიანობას: საავიაციო მომსახურება, სახმელეთო მომსახურება, ლაუნჯის მომსახურება, ავტოსადგომის მომსახურება, ფართის განაწილება, კონცესიის შემოსავალი და სხვ.

„თავ ბათუმის“ მფლობელობის სტრუქტურა 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ასეთია:

	2019	2018
TAV Havalimanlari Holding A.S.	76.00%	76.00%
Aeroser International Holding (U.K.) Limited	24.00%	24.00%
სულ	100.00%	100.00%

„თავ ბათუმის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის Aéroports de Paris.

COVID19-ის გავლენა და ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

ახალი ტიპის კორონავირუსის პანდემიამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია საჰაერო მიმოსვლაზე. საქართველოში შიდა და საერთაშორისო ავიამიმოსვლა ძირითადად შეჩერებულია 2020 წლის მარტის თვიდან. საჰაერო მიმოსვლის მოუღებელმა ვარდნამ გავლენა იქონია „კომპანიის“ როგორც საავიაციო, ასევე კომერციული შემოსავლების მხრივ.

2020 წლის მარტიდან, რეგულარული ფრენების შეწყვეტასთან ერთდ, „კომპანიის“ შემოსავლები მნიშვნელოვნად შემცირდა. ხარჯების ნაწილში „კომპანიამ“ მოახერხა წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით ხარჯების 26%-ით შემცირება და ეს იმის ფონზე, რომ არ მომხდარა თანამშრომლების შემცირება. „კომპანიის“ გადაწყვეტილებით ყველა თანამშრომელმა შეინარჩუნა სამუშაო ადგილი და არ იგეგმება ამ გადაწყვეტილების გადახედვა ახლო მომავალში.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

COVID19-ის გავლენა და ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება (გაგრძელება)

COVID19 პანდემიის დაწყებას „კომპანია“ შეხვდა ძლიერი ლიკვიდობის მაჩვენებლით და ამასთანავე კომპანიას არ აქვს სასესხო ფინანსური ვალდებულებები როგორც 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე, ამ ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის. ძლიერმა ლიკვიდურმა პოზიციამ „კომპანიას“ მისცა საშუალება დაეფინანსებინა 2020 წლის გასავლები დამატებით ფინანსირების მოზიდვის გარეშე.

2019 წელს „კომპანიამ“ დაიწყო აეროპორტის გაფართოების პროექტი, რომლის ჯამური საინვესტიციო ღირებულება 60 მილიონ ლარს აღემატება. გაფართოების შედეგად ტერმინალის ჯამური ფართობი თითქმის გაორმაგდება და მიაღწევს 4 ათას კვადრატულ მეტრს. აგრეთვე სრულად შეიცვლება და განახლდება ტექნიკურ საინჟინრო ბაზა და მექანიკური სისტემები. საბოლოო ჯამში, აეროპორტის წარმადობა თითქმის გაორმაგდება და აეროპორტს შეეძლება წელიწადში 1,200,000 მგზავრის მომსახურება. გარდა ამისა, განახლდება ასაფრენი ბილიკის ინფრასტრუქტურა. ბათუმის აეროპორტის გაფართოების პროექტის დაწყება იგეგმებოდა 2020 წლის თებერვლის ბოლოს, თუმცა განვითარებულმა მოვლენებმა ეს პროცესი დროში შეაფერხა. ამის მიუხედავად 2020 წლის ივლისიდან „კომპანიამ“ სრული დატვირთვით განაგრძო ეს პროექტი. 2020 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით გაფართოების პროექტში ინვესტირებულია 21 მილიონ ლარამდე. აღნიშნული ინვესტიციის დაფინანსება მოხდა „კომპანიის“ ლიკვიდური სახსრებით. „კომპანია“ გეგმავს გაფართოების პროექტის გაგრძელებას გრაფიკის მიხედვით, რისთვისაც მას დამატებით დასჭირდება 21 მილიონ ლარამდე თანხის მობილიზება, რაც იგეგმება შეივსოს შპს „ტავ ურბან საქართველოსგან“ (დაკავშირებული მხარე) მიღებული ფინანსირებით.

გაფართოების პროექტის ხელშეკრულების მიხედვით, „კომპანიას“ ნებისმიერ დროს, ნებისმიერი მიზეზით აქვს უფლება დამკვეთს შეაჩერებინოს მშენებლობის/გაფართოების სამუშაოები. მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანია“ არ გეგმავს ამ მუხლის ამოქმედებას, მისი არსებობა ხელშეკრულებაში დამატებით მოქნილობის საშუალებას იძლევა ლიკვიდურობის კუთხით. ამდენად, ფინანსური რისკების აქტუალიზაციის შემთხვევაში „კომპანიას“ არ ექნება მბოჭავი ვალდებულება განაგრძოს ინვესტირება, თუ ეს მის ფინანსურ და ლიკვიდობის ხარისხს გაუარესებით დაემუქრება.

2020 წლის 10 სექტემბერს „კომპანიამ“ მიიღო მხარდაჭერის დასტურის წერილი შპს „ტავ ურბან საქართველოსგან“, რომელიც არის „კომპანიის“ დაკავშირებული მხარე და Aéroports de Paris-ის კონტროლირებადი საწარმო. წერილში შპს „ტავ ურბან საქართველო“ გამოთქვამს მზაობას, საჭიროების შემთხვევაში „კომპანიას“ გაუწიოს ფინანსური მხარდაჭერა, რათა ამ უკანასკნელს არ შეექმნას უწყვეტი ოპერირების კუთხით სირთულეები.

„კომპანიის“ გეგმები ეფუძნება დაშვებას, რომ არაუგვიანეს 2020 წლის ბოლოსთვის, მოხდება საერთაშორისო ფრენების აღდგენა საქართველოში. აღნიშნული გეგმები ეფუძნება საქართველოს მთავრობის წინასწარ განზრახულობებს და გლობალურ მოლოდინებს საერთაშორისო მგზავრობისა და გადაზიდვების ინდუსტრიაში. ასეთ შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ „კომპანიის“ უნარს გააგრძელოს საკუთარი ოპერაციები ფინანსური შეფერხებების გარეშე მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა არ ემუქრება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

COVID19-ის გავლენა და ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება (გაგრძელება)

დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი განცხადება ეყრდნობა არსებულ მოლოდინებსა და პროგნოზებს. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და გაურკვეველობა, რის გამოც რეალური შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ „კომპანია“ მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

2. მომზადების საფუძველი

„კომპანიის“ ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს („სბს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვაგვარად არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

„კომპანია“ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად/გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად (გაგრძელება)

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია გაყიდვა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას „კომპანია“ გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

(ბ) უცხოური ვალუტები

„კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტაცაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების აღიარების თარიღისათვის დადგენილი ლარის გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ლარის მიმდინარე გაცვლითი კურსის შესაბამისად. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმომდგარი სხვაობები ასახულია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

იმ არაფულადი მუხლების გადანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(გ) შემოსავლის აღიარება

(i) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც „კომპანიაში“ ეკონომიკური სარგებელის შემოდილების აღბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის ხდება ფულადი სახსრების მიღება. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. „კომპანია“ შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპულად გამოდის თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ. „კომპანიამ“ დაასკვნა, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის ყველა შეთანხმებაში იგი პრინციპულად გამოდის. შემოსავლების აღიარებამდე უნდა დაკმაყოფილდეს ქვემოთ აღწერილი აღიარების სპეციალური კრიტერიუმები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

შემოსავლების ტიპების უმრავლესობის აღიარება ხდება კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. „კომპანიას“ ძირითადად შემოსავლის შემდეგი ტიპები აქვს (მე-6 შენიშვნა).

ავიამომსახურების შემოსავალი და სახმელეთო მომსახურება

ავიამომსახურებიდან შემოსავლის და სახმელეთო მომსახურების აღიარება ხდება ყოველდღიური ანგარიშების საფუძველზე, რომლებშიც ასახულია ავიაკომპანიებისგან კლიენტების მიერ გადახდილი სატერმინალო მომსახურების ღირებულება, ასევე თვითმფრინავის მიერ გამოყენებული ტრაპისა და ავიაკომპანიების მიერ გამოყენებული მგზავრთა რეგისტრაციის პუნქტის შესახებ ინფორმაცია. თითოეული კონკრეტული მომსახურების გაწევა განიხილება ინდივიდუალურ შესასრულებელ მოვალეობად.

შემოსავალი ფართობის განაწილებიდან

შემოსავალი ფართობის განაწილებიდან აღიარდება დროის განმავლობაში. შესასრულებელი მოვალეობა კმაყოფილდება დროის გავლით და „კომპანია“ ყოველთვიურად აღიარებს შემოსავალს აეროპორტის განაწილებულ ტერიტორიებზე გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ინვოისების გაცემისთანავე. შემოსავალი ფართობის განაწილებიდან წარმოადგენს შემოსავალს საოპერაციო იჯარიდან და აღირიცხება იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

შემოსავალი პარკირების ოპერაციებიდან

ავტოსადგომის და სხვა დამატებითი მომსახურებიდან შემოსავლის აღიარება ხდება კონკრეტულ მომენტში, სახმელეთო მომსახურების პერსონალისგან და ავიაკომპანიებისგან მიღებული ყოველდღიური ანგარიშების საფუძველზე ასაფრენ-დასაჯდომი ზოლის გამოყენების (დაშვება და აფრენა), ავტოსადგომის და თვითმფრინავების მიერ გაწეული სხვა მომსახურების შესახებ. თითოეული კონკრეტული მომსახურების გაწევა განიხილება ინდივიდუალურ შესასრულებელ მოვალეობად.

შემოსავალი ლაუნჯის მომსახურებიდან და საკონცესიო მოსაკრებლიდან

„კომპანია“ დაკავშირებულ მხარეებზე ქვეკონტრაქტით გასცემს დაუბეგრავი სავაჭრო მაღაზიებისა და საკვები და სასმელი პროდუქტების ვაჭრობის სივრცეების ოპერირების და ასევე ლაუნჯ სერვისის მიწოდების უფლებას. დაკავშირებული მხარეები „კომპანიას“ სანაცვლოდ უხდიან თავიანთი შემოსავლის წინასწარ დადგენილ პროცენტულ წილს საკომისიო მოსაკრებლის სახით. შესასრულებელი მოვალეობა კმაყოფილდება დროის გასვლის კვალდაკვალ და „კომპანია“ შემოსავალს აღიარებს ყოველთვიურ ჭრილში, საკომისიო მოსაკრებლის შემოსავლად აღიარება ხდება ქვეკონტრაქტორი საწარმოების მიერ ყოველ 2-3 დღეში „კომპანიისთვის“ მიწოდებული გაყიდვების ანგარიშების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

(ii) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

(დ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-8 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. „კომპანიის“ მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნეს საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სრული შემოსავლის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) გადასახადები (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანების ნაწილში.

წმინდა საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით.

ამიტომ „კომპანია“ თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ე) ძირითადი საშუალებები

(i) *აღიარება და შეფასება*

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის არადაბრუნებად გადასახადს და აქტივის დანიშნულებისამებრ ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მიყვანის, ასევე ბათუმის აეროპორტის განვითარებისა და გაუმჯობესების პირდაპირ დანახარჯებს, რომლებიც კაპიტალიზდება საიჯარო ქონების გაუმჯობესების სახით ძირითადი საშუალებების მუხლში.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ე) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ „კომპანია“ მიიღებს ამ კომპონენტის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(iv) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ყოველი ერთეულის ცვეთის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებზე, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო საშუალო ვადაა:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
შენობა-ნაგებობები	20 წელი
მანქანა-დანადგარები	5-15 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
ავეჯი და მოწყობილობები	5-15 წელი
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	5-20 წელი

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება, პირველადი აღიარებისას და შემდგომ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მოიცავს გარიგების დანახარჯებს ბასს 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ შესაბამისად.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მათი გასხვისების დროს ან როდესაც ხდება საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ამოღება და მოსალოდნელი არ არის მათი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის პერიოდის მოგებაში ან ზარალში.

საინვესტიციო ქონების მუხლიდან გადატანა ან ამ მუხლში გადმოტანა ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აღნიშნული ქონების ექსპლუატაციაში გარკვეული ცვლილება აღინიშნება. საინვესტიციო ქონებიდან მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების ანგარიშზე ქონების გადატანის შემთხვევაში შემდგომი აღრიცხვისთვის პირობითი ღირებულება არის საბალანსო ღირებულება ექსპლუატაციაში მომხდარი ცვლილების თარიღისთვის. თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება იქცევა საინვესტიციო ქონებად, „კომპანია“ ასეთ ქონებას აღრიცხავს ძირითადი საშუალებების აღრიცხვის პოლიტიკის შესაბამისად ექსპლუატაციაში ცვლილების მოხდენის თარიღამდე.

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად კომპანიის ბიზნეს მოდელზე. „კომპანია“ ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც „კომპანიამ“ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით განსაზღვრული გარიგების ფასით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას და განმეორებით აფასებს მას.

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე.

მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

„კომპანია“ ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

„კომპანია“ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალსე ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. „კომპანია“ იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, „კომპანია“ ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. „კომპანია“ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ყვრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

„კომპანია“ ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, „კომპანია“ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ „კომპანია“ სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, „კომპანიის“ მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც „კომპანია“ ფლობს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და მოიცავს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების გაუქმება ძირითადად მაშინ ხდება, როდესაც:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ „კომპანიამ“ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) „კომპანიამ“ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) „კომპანიამ“ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ „კომპანიამ“ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ „კომპანიამ“ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, „კომპანია“ აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში „კომპანია“ მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება „კომპანიის“ მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა „კომპანიას“ დასჭირდეს, უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

„კომპანიის“ ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობებით ან არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის სურვილი, ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის მიზნით.

(iv) სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

„კომპანია“ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი „კომპანიისთვის“ ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

„კომპანია“ ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

„კომპანია“ განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, „კომპანიამ“ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის „კომპანია“ აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, „კომპანია“ აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

„კომპანია“ გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება „კომპანიის“ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, მოიცავს პერიოდს 2027 წლამდე, ანუ წილის მართვის ხელშეკრულების ვადის გასვლის თარიღამდე.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გაუფასურებელი აქტივის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

(თ) ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(ი) იჯარა

პირველადი აღიარება და შეფასება

ხელშეკრულების გაფორმების დროს „კომპანია“ აფასებს, ის წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ეს შეფასება გულისხმობს განსჯას იმის თაობაზე, დამოკიდებულია თუ არა ის კონკრეტულ აქტივებზე, „კომპანია“ იღებს თუ არა არსებითად სრულ ეკონომიკურ სარგებელს აქტივით სარგებლობისგან და აქვს თუ არა „კომპანიას“ უფლება, წარმართოს აქტივის გამოყენება. „კომპანიამ“ ასევე არჩია ფასს 16-ით გათვალისწინებული გამარტივებული მიდგომის გამოყენება მაქსიმუმ 12-თვიანი ვადის მქონე მოკლევადიანი იჯარებისთვის და ისეთი იჯარებისთვის, რომელთა საბაზისო (საიჯარო) აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. „კომპანია“ მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებს გამარტივებული მეთოდით აღრიცხავს.

ასეთ ხელშეკრულებებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი უკავშირდება, იჯარის ვადაზე წრფივი დარიცხვით.

„კომპანიის“ სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადას დამატებული ხელშეკრულების ვადის შესაძლო გაგრძელება. თუ იჯარის ხელშეკრულებას განუსაზღვრელი ვადა აქვს, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების შესაძლო გაგრძელების ვადით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ი) იჯარა (გაგრძელება)

„კომპანია“ აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღით. აქტივის გამოყენების უფლების პირველადი შეფასება ხდება თავდაპირველი თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასების ღირებულება;
- ▶ იჯარის დაწყების თარიღით ან ამ თარიღამდე (იჯარის წინასწარ გადახდა) შესრულებულ საიჯარო გადახდებს გამოკლებული მეიჯარისგან მიღებული ყოველგვარი წამახალისებელი გადახდები;
- ▶ მოიჯარის სავარაუდო დანახარჯები, დაკავშირებული საიჯარო აქტივის დემონტაჟთან, გადატანასა და აღდგენასთან, საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად.

აქტივის გამოყენების უფლებას შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადა თანხვედრაშია ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადებთან. აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება ცვეთას.

იჯარის დაწყების თარიღისთვის „კომპანია“ აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულს მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადასახადები ასევე შედგება შესყიდვის ოფციონის რეალიზაციის ფასისგან, რომლის კომპანიის მიერ რეალიზაციის გონივრული რწმენა არსებობს, და იჯარის შეწყვეტისთვის გადახდილი ჯარიმებისგან, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიის მიერ იჯარის შეწყვეტის ოფციონის რეალიზაციას. ცვლადი საიჯარო გადასახადები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ისინი გაიწევა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაქმნელად), რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად „კომპანია“ იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ი) იჯარა (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის მოდელის გამოყენებისას, „კომპანია“ აფასებს აქტივის გამოყენების უფლებას თავდაპირველი თვითღირებულებით, მინუს დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, რომელიც კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შესაფასებლად. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის ათვლის თარიღიდან საბაზისო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის ამოწურვამდე.

„კომპანია“ ხარჯებს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის სახით აღიარებს ფინანსური ხარჯებში, რომელსაც ასახავს მოგებაში ან ზარალში.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც „კომპანიას“ აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

„კომპანია“ პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. „კომპანიას“ ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

„კომპანია“ პირველად გამოიყენა ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტის მიღება შემდეგი ხასიათისა და გავლენის მქონე ცვლილებებს განაპირობებს.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. სტანდარტში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და იგი მოიჯარისგან მოითხოვს იჯარების უმეტესობის ბალანსზე აღრიცხვას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მიხედვით აღრიცხვისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამოიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს. შესაბამისად, ფასს 16 გავლენას არ ახდენს იმ იჯარებზე, რომლებშიც „კომპანია“ მეიჯარედ გამოდის.

„კომპანია“ ფასს 16 მიიღო მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. კომპანიამ არჩია სტანდარტზე გადასვლის გამარტივებული მიდგომის გამოყენება, რათა ხელახლა არ შეაფასოს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ამის ნაცვლად, სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, „კომპანია“ ეს სტანდარტი გაავრცელა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე იჯარებად იყო იდენტიფიცირებული ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის მიხედვით.

ფასს 16-ის მიღების ეფექტი

სტანდარტის გამოყენების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის მიხედვით, „კომპანია“ ახალ სტანდარტზე გადასვლისას არ გადაიანგარიშა შედარებადი ინფორმაცია. გარდა ამისა, სტანდარტზე გადასვლის თარიღისთვის, აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის სხვაობა იყო ნოლი, შესაბამისად არ იყო ასაღიარებელი გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთში.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

- ▶ 2,502 ლარის აქტივის გამოყენების უფლება იქნა აღიარებული და ცალკე წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში;
- ▶ აღირიცხა 2,502 ლარის საიჯარო ვალდებულებები.

სტანდარტზე გადასვლის თარიღის მდგომარეობით, „კომპანია“ გამოიყენა ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი 11.5%.

ქვემოთ მოცემულია „კომპანიის“ აქტივის გამოყენების უფლებებისა და საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა წლის განმავლობაში:

	აქტივის გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულებები
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,502	2,502
ცვეთის ხარჯი	(309)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	280
გადახდები	–	(512)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,193	2,270
მიმდინარე		265
გრძელვადიანი		2,005

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. „კომპანია“ ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-სა და ბასს (IAS) 8-ში: „მასალის განმარტება“

2018 წლის ოქტომბერში ბასს-მ გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ და ბასს 8-ში „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“, რათა „მასალის“ განმარტება სხვადასხვა სტანდარტში შესაბამისობაში მოეყვანა და განმარტების გარკვეული ასპექტები დაეზუსტებინა. ახალი განმარტების მიხედვით, „ინფორმაცია წარმოადგენს მასალას, თუკი, გონივრულობის ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ მისი გამოტოვება, არასწორად წარმოდგენა ან დამალვა გავლენას მოახდენს საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლების გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც ისინი იღებენ კონკრეტული ანგარიშვალდებული საწარმოს შესახებ ფინანსური ინფორმაციის შემცველ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით.“ „მასალის“ განმარტებაში შესული ცვლილებები, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში „საწარმოს განმარტება“

2018 წლის ოქტომბერში ბასს-მ ფასს 3-ში „საწარმოთა გაერთიანება“ ცვლილებები შეიტანა საწარმოს განმარტებაში, რათა საწარმოებს დახმარებოდა იმის განსაზღვრაში წარმოადგენს თუ არა შეძენილი საქმიანობებისა და აქტივების კომპლექსი საწარმოს. ცვლილებებით განმარტებულია საწარმოს მინიმალურ მოთხოვნებს, ამოღებულია იმის შეფასება, შეუძლიათ თუ არა ბაზრის მონაწილეებს ნაკლები ელემენტების ჩანაცვლება, დამატებულია მითითებები შეძენილი პროცესის არსებითობის შეფასებაში საწარმოების დასახმარებლად, დაკონკრეტებულია საწარმოს და პროდუქციის განმარტება და შემოტანილია სამართლიანი ღირებულების კონცენტრაციის ნებაყოფლობითი ტესტი. ცვლილებებს დაერთო ახალი საილუსტრაციო მაგალითები. ვინაიდან ეს ცვლილებები პერსპექტიულად ეხება გარიგებებსა თუ სხვა მოვლენებს, რომლებიც დგება პირველად გამოყენების თარიღით ან მას შემდეგ, ჯგუფზე ეს ცვლილებები არ იმოქმედებს მათზე გადასვლის თარიღისთვის.

5. მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება

„კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

შეფასებები და დაშვებები

ქვემოთ განხილულია ანგარიშგების დღეს მომავლის შესახებ გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებების უზუსტობის სხვა ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც შეიძლება მომდევნო ფისკალურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი კორექტირებების შეტანის აუცილებლობა გამოიწვიოს. „კომპანიამ“ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება „კომპანიის“ კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

მიმდინარე გადასახადები

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, საგადასახადო ორგანოების მიერ „კომპანიის“ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობისა ინტერპრეტაცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს „კომპანიის“ ხელმძღვანელობის ინტერპრეტაციებს.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

მიმდინარე გადასახადები (გაგრძელება)

ამის გამო საგადასახადო ორგანოებმა შეიძლება ექვეყნებინათ დააყენონ გარიგებები და „კომპანიას“ დააკისრონ მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. საქართველოს კანონმდებლობა, საგადასახადო კანონმდებლობის ჩათვლით, არ არის იმდენად დახვეწილი, რომ კონცესიის ხელშეკრულების ყველა იურიდიული თუ საგადასახადო ასპექტის შესახებ გვთავაზობდეს დეტალურ მითითებებს.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სათანადოდ განმარტავს შესაბამის კანონმდებლობას და რომ „კომპანიის“ საგადასახადო და საბაჟო პოზიციებთან დაკავშირებული შეფასებები უცვლელი დარჩება.

6. შემოსავალი

	2019	2018
შემოსავალი ავიამომსახურებიდან	14,716	12,759
შემოსავალი სახმელეთო მომსახურებიდან	9,215	8,897
დაუბეგრავი სავაჭრო მაღაზიების კონცესიის საკომისიო მოსაკრებელი	2,810	2,629
სარეკლამო შემოსავალი	546	476
საკსაკეები და სასმელი პროდუქტებით ვაჭრობის სივრცეების კონცესიის საკომისიო მოსაკრებელი	280	276
შემოსავალი ფართობის განაწილებიდან	351	241
შემოსავალი ლაუნჯის მომსახურებიდან	180	191
შემოსავალი ავტომანქანების პარკირების მომსახურებიდან	123	126
სხვა შემოსავალი	116	109
	28,337	25,704

ხელშეკრულების ნაშთები

	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-11 შენიშვნა)	1,286	1,541
სახელშეკრულებო ვალდებულებები:		
- მიღებული ავანსები (მე-15 შენიშვნა)	260	133
- მიღებული ანაბრები და გარანტიები (მე-14 შენიშვნა)	680	324

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. საოპერაციო ხარჯები

	2019	2018
საკონსულტაციო მომსახურების ღირებულება	1,591	496
უსაფრთხოების მომსახურების ღირებულება	1,094	1,049
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	612	292
საიჯარო გადახდები საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების მიმართ	–	460
დაზღვევა	405	374
კომუნალური სისტემის ხარჯები	260	166
ავიადისპეტჩერული მომსახურება	215	246
საგადასახადო ხარჯი, მოგების გადასახადის ხარჯის გარდა	153	127
საწვავ-საცხები მასალები	69	63
იჯარა	47	56
კომუნიკაციის და საკანცელარიო საქონლის ხარჯები	45	45
სარეკლამო ხარჯები	30	23
სხვა ხარჯები	285	178
	4,806	3,575

8. გადახდილი ავანსები

	2019	2018
შპს „თავ მშენებლობა საქართველო“	6,700	–
სხვა გადახდილი ავანსები	79	91
	6,779	91

წინასწარ გადახდილი ავანსი კომპანია შპს „თავ მშენებლობა საქართველო“-ს მიმართ წარმოადგენს აეროპორტის გაფართოების პროექტის ღირებულების ნაწილს, რომელიც გადახდილ იქნა 2019 წლის განმავლობაში.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

	შენიშვნა- ნაგებობები	ავტოსატრანს- პორტო საშუალებები	ავეჯი და მოწყობილობები	მანქანა- დანადგარები	საიჯარო გაუმჯობესებები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
1 იანვარი, 2018 წ.	48	170	631	963	2,419	–	4,231
შემოსვლები	–	189	221	274	1,614	–	2,298
გასვლები	–	–	(31)	(2)	(1)	–	(34)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	48	359	821	1,235	4,032	–	6,495
შემოსვლები	–	93	64	496	755	1,197	2,605
31 დეკემბერი, 2019 წ.	48	452	885	1,731	4,787	1,197	9,100
აკუმულირებული ცვეთა							
1 იანვარი, 2018 წ.	26	145	454	370	627	–	1,622
ცვეთის დანარიცხი	2	31	46	94	376	–	549
გასვლები	–	–	(27)	(2)	–	–	(29)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	28	176	473	462	1,003	–	2,142
ცვეთის დანარიცხი	3	54	111	115	464	–	747
31 დეკემბერი, 2019 წ.	31	230	584	577	1,467	–	2,889
1 იანვარი, 2018 წ.	22	25	177	593	1,792	–	2,609
31 დეკემბერი, 2018 წ.	20	183	348	773	3,029	–	4,353
31 დეკემბერი, 2019 წ.	17	222	301	1,154	3,320	1,197	6,211

დაუმთავრებელი მშენებლობის ბალანსი (1,197 ლარი) წარმოადგენს აეროპორტის გაფართოების პროექტის საინჟინრო-საპროექტო და აეროპორტის ტერმინალის სრული რედიზაინის პროექტის მომზადების ღირებულებას, რომელიც გადახდილ იქნა 2019 წლის განმავლობაში.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის აეროპორტის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მიწის ნაკვეთი 34,505 კვ/მ და „კომპანია“ მისგან საიჯარო შემოსავალს იღებს. საინვესტიციო ქონება აღიარებულია თვითღირებულებით.

ქონების საბაზრო მეთოდით შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ერთ კვ/მ-ზე მერყეობს 0.12 ლარსა და 0.2 ლარს შორის. შემოსავალმა საინვესტიციო ქონების იჯარიდან შეადგინა 30 ლარი (2018 წ.: 30 ლარი).

11. სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები

	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	1,286	1,541
დებიტორული ანგარიშების რეზერვი	–	–
სულ სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	1,286	1,541

დებიტორულ დავალიანებას პროცენტი არ ერიცხება და მისი დაფარვის ვადა, როგორც წესი, 30-60 დღეა.

31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

	არც ვადაგადაცილე ბული და არც გაუფასურებუ		ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული		
	სულ	ლი	<30 დღე	<90 დღე	90-180 დღე
31 დეკემბერი 2019	1,286	1,028	104	119	35
31 დეკემბერი 2018	1,541	776	202	220	343

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019	2018
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	29,075	15,791
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	4	4
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	29,079	15,795

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში შედგება ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული 1,090 ლარისა და უცხოურ ვალუტაში – 27,985 ლარის მიმდინარე ანგარიშებისგან, (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 2,710 ლარი და 13,081 ლარი, შესაბამისად).

მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებულ ფულად სახსრებს ერიცხება საპროცენტო შემოსავალი, რომელმაც 2019 წელს შეადგინა 1,113 ლარი (2018 წ.: 886 ლარი).

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. კაპიტალი

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 848 ლარს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიას“ ჰქონდა 41,502 ლარის გაუნაწილებელი მოგება (2018 წლის 31 დეკემბერი: 20,555 ლარი).

2019 წლის განმავლობაში „კომპანიას“ არ გამოუცხადებია დივიდენდი (2018 წელს „კომპანიამ“ გამოაცხადა და გადაიხადა 16,035 ლარი).

14. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება

	2019	2018
მიღებული ანაბრები და გარანტიები (ა)	680	324
აეროპორტის მომსახურებებში გადასახდელი თანხები	539	643
სულ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	1,219	967

- (ა) მიღებული ანაბრები და გარანტიები წარმოადგენს „კომპანიის“ კლიენტების მიერ განთავსებულ საგარანტიო შენატანებს ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტში საქმიანობის დაწყებისას. ეს შენატანები ექვემდებარება დაბრუნებას მაშინ, როდესაც კლიენტი გადაწყვეტს ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტიდან გასვლას ან ხელშეკრულების შეწყვეტისას.

15. მიღებული ავანსები

მიღებული ავანსები წარმოადგენს ავიახაზების მიერ წინასწარ გადახდილ ავიაგადასახადებს საფასურს და ფართის განაწილებისათვის მიღებულ ავანსებს და უტოლდება 260 ლარს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წლის 31 დეკემბერი: 133 ლარი).

16. სხვა ვალდებულებები

	2019	2018
გამოუყენებელი შვებულებების რეზერვი	209	170
სხვა საგადასახადო დავალიანება	156	–
სხვა დავალიანება	–	104
სულ სხვა ვალდებულებები	365	274

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები – „კომპანია“ როგორც მოიჯარე

„კომპანიას“ აქვს გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულება შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებასთან“ რომლის მიხედვითაც „კომპანიას“ გადაეცა ქონება იჯარით ნებადართული სარგებლობისათვის. საკუთრების უფლება იჯარის ხელშეკრულების აქტივებზე ეკუთვნის საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებას, ხოლო „კომპანია“ ამ აქტივებს მართავს იჯარის ხელშეკრულების შესაბამისად. იჯარის საფასურის სახით „კომპანია“ აეროპორტების გაერთიანებას გადახდის ქონებისა და მიწის გადასახადს უნაზღაურებს.

18. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი განახორციელოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

„თავ ბათუმი“ „კომპანიის“ 100% წილის მმართველია. TAV Havalimanlari Holding-ი „თავ ბათუმის“ მშობელი კომპანიაა. ქვემოთ ჩამოთვლილი სხვა კომპანიები წარმოადგენენ TAV Havalimanlari Holding-ის კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებს.

(i) გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან

2019	გაყიდვები დაკავშირებული მხარეებზე	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	მისაღები თანხა/ (დავალიანება)
შპს „ეი თი იუ ჯორჯია“ (ა)	2,829	–	174
შპს „ბი-თი-ეი ჯორჯია“ (ბ)	351	–	19
შპს „თავ ჯორჯია ოპერეიშენს“ (გ)	180	(138)	30
შპს „თავ ურბან საქართველო“	1	(191)	(10)
TAV Bilisim Hizmetleri A.S. (დ)	–	(349)	–
HAVAS Havaalanlari Yer Hizmetleri A.S. (ე)	–	(71)	–
შპს „თავ ბათუმი ოფერეიშენს“ (ვ)	–	(26)	–
TAV Holding (ზ)	–	(1,401)	(274)
შპს „თავ მშენებლობა საქართველო“ (თ)	–	–	6,700
TAV Tepe Akfen Yatirim Insaat ve isletme A.S. (თ)	–	(1,197)	–
	3,361	(3,373)	6,639

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(i) გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2018	გაყიდვები დაკავშირებული მხარეებზე	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	დივიდენდი	მისაღები თანხა/ (დავალიანება)
შპს „ეი თი იუ ჯორჯია“ (ა)	2,646	–	–	105
შპს „ბი-თი-ეი ჯორჯია“ (ბ)	276	–	–	11
შპს „თავ ჯორჯია ოპერეიშენს“ (გ)	191	(127)	–	(8)
შპს „თავ ურბან საქართველო“	–	(37)	–	(2)
TAV Bilisim Hizmetleri A.S. (დ)	22	(232)	–	–
HAVAS Havaalanlari Yer Hizmetleri A.S. (ე)	5	(72)	–	–
შპს „თავ ბათუმი ოფერეიშენს“ (ვ)	–	(26)	(16,035)	–
TAV Holding (ზ)	–	(271)	–	(47)
	3,140	(765)	(16,035)	59

- (ა) შპს „ეი თი იუ ჯორჯია“ ამუშავებს დაუბეგრავი ვაჭრობის მაღაზიას ბათუმის აეროპორტში. „კომპანია“ იღებს დაუბეგრავი გაყიდვების მიხედვით საკომისიო მოსაკრებელს.
- (ბ) „კომპანიას“ ქვეკონტრაქტი აქვს გაფორმებული შპს „ბი-თი-ეი ჯორჯიასთან“ გარკვეული საკვები და სასმელი ობიექტების მუშაობაზე, საიდანაც იღებს გაყიდვების მიხედვით საკომისიო მოსაკრებელს.
- (გ) შპს „თავ ჯორჯია ოფერეიშენს“ „კომპანიას“ უწევს საკონსულტაციო და ლაუნჯის მომსახურებას.
- (დ) TAV Bilisim Hizmetleri A.S. ბათუმის აეროპორტს უწევს საინფორმაციო ტექნოლოგიურ მომსახურებას.
- (ე) HAVAS აეროპორტს უწევს გრაუნდ ჰენდლინგის სერვისებს.
- (ვ) შპს „თავ ბათუმი ოფერეიშენს“ ფლობს კობუსის ტიპის ავტოსატრანსპორტო საშუალებას, რომელსაც იყენებს შპს ბათუმის აეროპორტი იჯარის წესით.
- (ზ) TAV Holding – არის შპს „თავ ბათუმი ოფერეიშენს-ის“ დამფუძნებელი და ბათუმის აეროპორტის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე (“Ultimate Controlling Party”).
- (თ) შპს „თავ მშენებლობა საქართველო“ „კომპანიას“ უწევს აეროპორტის გაფართოების სამშენებლო-სარკონსტრუქციო სამუშაოებს, რომლის საინჟინრო-საპროექტო და აეროპორტის ტერმინალის სრული რედიზაინის პროექტის მომზადების მომსახურება გააკეთა ამ უკანასკნელის სტამბულის სათავო ოფისმა (დედა კომპანიამ) TAV Tepe Akfen Yatirim Insaat ve isletme A.S.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ii) „კომპანიის“ ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

„კომპანიის“ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა წარმოდგენილია 2 პირით. 2019 წელს მათი წლიური ანაზღაურება 415 ლარს შეადგენდა, ხოლო ბონუსები და სხვა გასამრჯელოები – 73 ლარს (2018 წ.: 446 ლარი და 113 ლარი, შესაბამისად, 2 პირისგან შემდგარი უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის). „კომპანიის“ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა სხვა ანაზღაურებას არ იღებს.

19. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

„კომპანიის“ ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო კრედიტორული ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია „კომპანიის“ ოპერაციების დაფინანსება. „კომპანიის“ ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს,

ფულადი სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, რომლებსაც ის პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან იღებს.

„კომპანიას“ აქვს საკრედიტო, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკები. „კომპანია“ დიდი ჯგუფის ნაწილია, ამიტომ მისი ფინანსური რისკების ზედამხედველობა და კონტროლი ჯგუფის დონეზე. „კომპანიის“ ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური და საოპერაციო დანახარჯები.

(i) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით „კომპანიას“ ფინანსური ზარალი მიადგება. „კომპანიას“ საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან გამომდინარე.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(i) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

„კომპანიის“ საკრედიტო რისკზე გავლენას ძირითადად ახდენს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები. თუმცა, ხელმძღვანელობა მაკროეკონომიკურ ფაქტორებსაც ითვალისწინებს. „კომპანია“ შექმნა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც თითოეული ახალი კლიენტის გადახდისუნარიანობის გაანალიზება ინდივიდუალურად ხდება, სანამ მოხდება კომპანიის სტანდარტული გადახდისა და მიწოდების ვადების შეთავაზება. კომპანიებთან, რომლებსაც შესაძლო რეპტუაციული რისკი ახლავთ, ხდება საავანსო ან/და სადეპოზიტო გადახდის პრინციპით თანამშრომლობა, რასაც მინიმუმამდე დაყავს შესაძლო საკრედიტო რისკი. კომპანიის მიმოხილვა გულისხმობს გარე რეიტინგებსაც, როდესაც ამის შესაძლებლობა არსებობს. „კომპანიის“ კლიენტების 90%-ზე მეტი მინიმუმ სამი წელია, რაც „კომპანიასთან“ თანამშრომლობს და ზარალის შემთხვევა იშვიათად დამდგარა. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ „კომპანიას“ არ აქვს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი და შესაბამისად დადგენილი რეზერვები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნულის ტოლია (მე-11 შენიშვნა). ამის საფუძველს „კომპანიას“ აძლევს მისი გამოცდილება არსებულ კონტრაგენტებთან და ასევე არსებული შეთანხმება სამომავლო გადახდებზე ერთ კონტრაგენტთან, რომელსაც 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ქონდა ვადაგადაცილებული დავალიანება „კომპანიის“ მიმართ. არსებული შეთანხმების თანახმად აღნიშნული კონტრაგენტი ახორციელებდა გრაფიკით დადგენილ გადახდებს 2019-ში და „კომპანიის“ შეფასებით ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი 2019 წლის ბოლოსთვის არ არსებობს.

საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი ძირითადად კონტროლდება ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც „კომპანიასთან“ უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა არის:

	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-11 შენიშვნა)	1,286	1,541
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-12 შენიშვნა)	29,075	15,791
	30,361	17,332

(ii) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. ძირითადი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილება მოქმედებს „კომპანიის“ ფინანსურ პოზიციაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე.

„კომპანია“ სავალუტო რისკს მართავს უცხოურ ვალუტაში ნაღდი ფულის ნაშთებით. სავალუტო რისკს ისიც ამცირებს, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებული გარიგებების დიდი ნაწილი აშშ დოლარშია.

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ii) სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

„კომპანიას“ აქვს შემდეგი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები უცხოურ ვალუტაში:

	2019	2018
ფულადი სახსრები და მათ ეკვივალენტები	27,985	12,250
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები	623	452
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(1,011)	(33)
ნეტო პოზიცია 31 დეკემბრის მდგომარეობით	27,597	12,669

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის კურსის მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა წმინდა მოგებაზე, სხვა ფაქტორების უცვლელობის პირობით:

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი 2019		
აშშ დოლარი (10%-იანი ცვლილება)	2,736	(2,736)
31 დეკემბერი 2018		
აშშ დოლარი (10%-იანი ცვლილება)	1,087	(1,087)

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანიას“ გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ „კომპანიის“ მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და „კომპანიის“ რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

„კომპანია“ ფულად ნაკადებს ყოველდღიურად იღებს რეგულარული კლიენტებისგან. ეს უზრუნველყოფს „კომპანიისთვის“ საკმარისი ფულადი სახსრების არსებობას, რომ მან თავისი ფინანსური ვალდებულებები დაფაროს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე:

31 დეკემბერი, 2019 წ.	3 თვემდე	3 თვიდან წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის ზევით	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება (მე-14 შენიშვნა)	1,174	45	–	–	1,219
საიჯარო ვალდებულებები (მე-3 შენიშვნა)	124	373	2,274	422	3,193
სხვა ვალდებულებები (მე-16 შენიშვნა)	–	365	–	–	365
	1,298	783	2,274	422	4,777

შპს „ბათუმის აეროპორტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(iii) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.	3 თვემდე	3 თვიდან წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წლის ზევით	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება (მე-14 შენიშვნა)	949	18	–	–	967
სხვა ვალდებულებები (მე-16 შენიშვნა)	–	274	–	–	274
	949	292	–	–	1,241

ფულადი ნაკადების ვადები და თანხები არ არის მოსალოდნელი რომ იყოს განსხვავებული ვადიანობის ანალიზში აღწერილისგან.

(iv) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. „კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც განსაზღვრულია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც ფასდება 1-ლი დონით.

(v) კაპიტალის მართვა

„კომპანია“ მართავს თავის კაპიტალის სტრუქტურას და მასში შეაქვს კორექტირებები ეკონომიკურ პირობებში ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნებისა თუ კორექტირებისთვის, „კომპანიამ“ შეიძლება დააკორექტიროს მფლობელისთვის დივიდენდის გაცემა.

20. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კორონავირუსი („COVID-19“) პანდემიად გამოაცხადა. გაურკვეველია, რამდენად შეაფერხებს ეს პანდემია მსოფლიო ეკონომიკის განვითარებას და რა გავლენას იქონიებს საქართველოს ეკონომიკაზე. COVID-19-ით ინფიცირების პირველი შემთხვევა საქართველოში დაავადებათა კონტროლის ეროვნულმა ცენტრმა 2020 წლის თებერვალში დაადასტურა. COVID-19-ის გავრცელების შესაჩერებლად საქართველოს მთავრობამ მთელი რიგი ზომები მიიღო, რამაც სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია. „კომპანია“ აკვირდება, რამდენად აისახება კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელება თავის საქმიანობაზე, მომხმარებლებზე და თანამშრომლებზე და ასრულებს საქართველოს მთავრობის მიერ გაცემულ ოფიციალურ რეკომენდაციებს, რათა უზრუნველყოს თავისი თანამშრომლების უსაფრთხოება და თავისი საქმიანობის უწყვეტობა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

„კომპანიაზე“ პანდემიის ზეგავლენის დეტალური შეფასება და ხელმძღვანელობის მოსაზრებები განხილულია ფინანსური ანგარიშგების პირველ შენიშვნაში. COVID-19-ის შემდგომი გავრცელება საქართველოსა და მთელ მსოფლიოში, სავარაუდოდ, უარყოფითად იმოქმედებს ეკონომიკაზე, თუმცა ჯერ ნაადრევია „კომპანიის“ საქმიანობაზე მისი შესაძლო გავლენის სრულად გააზრება. „კომპანია“ კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებას ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგ დამდგარ, არამაკორექტირებელ, მოვლენად მიიჩნევს.

მმართველობითი ანგარიში 2019

შპს ბათუმის აეროპორტი

შინაარსი

აეროპორტის შესახებ	1
ბიზნესის შესახებ	2
ბიზნეს მოდელი	3
2019 წლის მიმოხილვა	6
ძირითადი სტატისტიკა	7
პერსონალი	8
ხარისხის მართვა	9
ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	10
გარემოს დაცვა	11
რისკები და გამოწვევები	12
2020 წლის მიმოხილვა	13

ამ ანგარიშის შინაარსი და შემცველობა და მისი შედგენა დაფუძნებულია მატერიალურობის პრინციპებზე. სტეიკჰოლდერების ჩართულობასა და ყოვლისმომცველობაზე, გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) გათვალისწინებით. მასში განხილული საკითხები და მოყვანილი ინფორმაცია წარმოდგენილია მატერიალურობის გათვალისწინებით კომპანიის სხვადასხვა განყოფილებების მმართველების ჩართულობით განხორციელებული ანალიზის საფუძველზე.

თარიქი ოსმანდაოღლუ

უფლებამოსილი წარმომადგენელი

მმართველობითი ანგარიში 2019

შპს ბათუმის აეროპორტი

შინაარსი

აეროპორტის შესახებ.....	1
ბიზნესის შესახებ	2
ბიზნეს მოდელი	3
2019 წლის მიმოხილვა	6
ძირითადი სტატისტიკა.....	7
პერსონალი	8
ხარისხის მართვა.....	9
ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	10
გარემოს დაცვა.....	11
რისკები და გამოწვევები.....	12
2020 წლის მიმოხილვა	13

ამ ანგარიშის შინაარსი და შემცველობა და მისი შედგენა დაფუძნებულია მატერიალურობის პრინციპებზე, სტეიკჰოლდერების ჩართულობასა და ყოვლისმომცველობაზე, გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) გათვალისწინებით. მასში განხილული საკითხები და მოყვანილი ინფორმაცია წარმოდგენილია მატერიალურობის გათვალისწინებით კომპანიის სხვადასხვა განყოფილებების მმართველების ჩართულობით განხორციელებული ანალიზის საფუძველზე.

თარიქ ოსმანაღაოღლუ

უფლებამოსილი წარმომადგენელი

აეროპორტის შესახებ

ბათუმის აეროპორტის შესახებ

ბათუმის აეროპორტი არის TAV Airports Holding-ის ჯგუფის წევრი რომელმაც საქართველოში ოპერირება 2007 წელს დაიწყო და განახორციელებს საქმიანობას 2027 წლამდე არსებული ხელშეკრულების ფარგლებში.

მზარდი ბიზნესის, დაგროვილი გამოცდილებისა და ეფექტური მმართველობითი პრაქტიკის კვალდაკვალ კომპანიამ მოახერხა გამხდარიყო ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო, სტაბილური და დინამიური კომპანია საქართველოში.

2019 წლის განმავლობაში ბათუმის აეროპორტი სადაც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა იყო 180 თანამშრომელი (2018 წელს 168) მოემსახურა 624 ათას მგზავრს (2018 წელს - 598 ათასი).

ბათუმის აეროპორტის ტერმინალი

პროექტის ინფორმაცია

საოპერაციო პერიოდი: 20 წელი (2027 წ. -მდე)

ინფორმაცია ტერმინალის შესახებ

ტერმინალის ტერიტორია: 232,750 კვ.მ.

საპარკინგე სივრცე: 100 ავტ.

ბარგის კონვეირი: 1 ც

სარეგისტრაციო პუნქტი: 6 ც

ახალი ტერმინალის შენობა: 4,256 კვ.მ.

Duty Free მაღაზია

ბიზნეს ლაუნჯი

რესტორანი და კვების ობიექტები

კომერციული ობიექტები

ბიზნესის შესახებ

ბიზნეს საქმიანობის მიმოხილვა

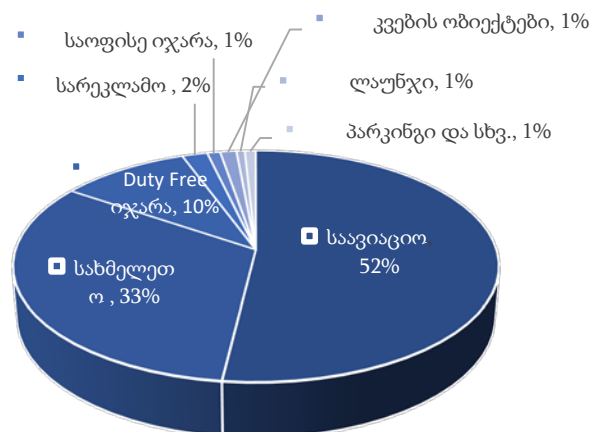
ბათუმის აეროპორტი არის ტავ ჰოლდინგის წარმატებული ბიზნეს მოდელი, რომელიც Build-Operate-Transfer პირობაზეა დაფუძნებული და ინტეგრირებული სერვისების შეთავაზებით ქმნის აეროპორტების მართვის წარმატებულ პლატფორმას.

კომპანია მომხმარებლებს სთავაზობს სამგზავრო საავიაციო და სახმელეთო სერვისების სრულ სპექტრს ხანგრძლივი გამოცდილების, ცოდნისა და პროფესიონალიზმის კოორდინირებით რათა ემსახუროს მომხმარებლებსა და საზოგადოებას. კომპანიის მენეჯმენტს მტკიცედ სწამს, რომ მომხმარებლისა და პარტნიორების კომფორტი უმნიშვნელოვანესია და ყველა ქმედება ამ ღირებულების ირგვლივ ერთიანდება.

ბათუმის აეროპორტს გააჩნია ორი კატეგორიის სერვისი: საავიაციო და არასავიაციო. პირველი მოიცავს მგზავრთა გადაყვანისა და სახმელეთო საავიაციო მომსახურებებს, ხოლო მეორე წარმოადგენს არასავიაციო, არაპროფილური ტიპის დამატებით მომსახურებას რომელიც არასავიაციო ხასიათისაა.

- საავიაციო მომსახურება
- სახმელეთო მომსახურება
- იჯარა: Duty free ობიექტები
- იჯარა: კვების ობიექტები
- იჯარა: კომერციული ობიექტები
- CIP ლაუნჯი
- სარეკლამო შემოსავალი
- პარკინგი და სხვადასხვა

მომსახურების ტიპები შემოსავლის წილის მიხედვით - 2019

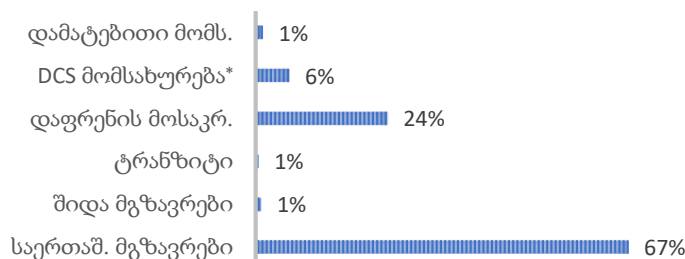

85%-მდე შემოსავლებისა მოდის საავიაციო [სატერმინალო+სახმელეთო] მომსახურებებზე ხოლო დანარჩენი არაპროფილურ სერვისებზე. სატერმინალო მომსახურება მოიცავს მგზავრთა მომსახურებას ტერმინალის ფარგლებში, ხოლო სახმელეთო - ხომალდებისა და მგზავრთა მომსახურებას რომელიც ხორციელდება ასაფრენ-დასაფრენ ბილიკსა და პერონზე.

ბიზნეს მოდელი

საავიაციო სერვისები

შემოსავლები საავიაციო სერვისების მიხედვით:

* DCS მომსახურება - მგზავრთა სარეგისტრაციო პროცესის ავტომატიზების სისტემა

მგზავრთა მომსახურება

მგზავრთა მომსახურება მოიცავს მგზავრთა გადაყვანის სრულ ციკლს, ერთ მხრივ მათი რეგისტრაციიდან ჩასხდომამდე და მეორე მხრივ ხომალდის დატოვებიდან პასპორტის კონტროლამდე.

სამგზავრო გადასახადი ერიცხება თითოეული მგზავრის გადაყვანისთვის და განსხვავებულია საშინაო, საგარეო და ტრანზიტული ფრენებისთვის.

სამგზავრო გადასახადი ერიცხება IATA-ს განსაზღვრული წესების შესაბამისად. გამონაკლისები შემდეგია:

- 2 წლამდე ბავშვები
- ქვეყნის მეთაურები
- ბორტის წევრები
- დეპორტირებული მგზავრები
- ავიამარშალები
- ჰუმანიტ. დახმარების მისიები
- ტექნიკური დაგების შემთხვევები
- გადამისამართებული ფრენები

დაფრენის მოსაკრებელი

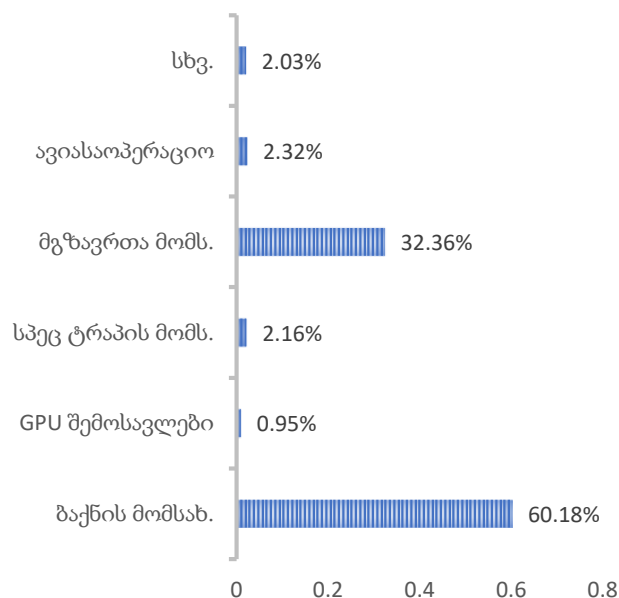
დაფრენის მოსაკრებელი ერიცხება საჰაერო ხომალდებს აეროპორტით სარგებლობისას; ის განსხვავებული ოდენობისაა საშინაო და საგარეო ფრენებისთვის და დამოკიდებულია ხომალდის მაქსიმალურ ასაფრენ წონაზე (MTOW). 14 MTOW-ზე მეტის შემთხვევაში მოსაკრებელი იზრდება.

დაფრენის მოსაკრებელი დღის დროის მიხედვითაც განსხვავებულია (20:00-06:00 და 18:00-08:00).

გამონაკლისები მოსაკრებლის დარიცხვისგან არის: ავარიული დაშვებები, სადემონსტრაციო ფრენები და ალტერნატიული დაშვებები უამინდობის გამო.

სახმელეთო საავიაციო მომსახურება

სახმელეთო საავიაციო მომსახურება არის მნიშვნელოვანი ნაწილი მთლიანი შემოსავლებისა და წარმოადგენს ხომალდებსა და მგზავრებზე გაწეულ ყველა ტიპის მომსახურებას ვიდრე ისინი იმყოფებიან ტერმინალის ტერიტორიაზე. რამპის მომსახურების პერსონალი ეხმარება ავიახომალდებს კომფორტულ გადაადგილებაში ბაქნის ტერიტორიაზე და მგზავრობის კომფორტს უზრუნველყოფს. ტვირთის კონტროლი, ბარგის გადაზიდვები, მგზავრთა ტრანსპორტირება და სხვა მომსახურებები წარმოადგენილია საავიაციო სახმელეთო მომსახურების ფარგლებში.

2019 წელს საავიაციო და სახმელეთო ოპერაციებისგან შემოსავლები გაიზარდა 15% და 5%-ით წინა პერიოდთან შედარებით, მიუხედავად იმისა რომ 2019 წლის ივლისის თვიდან ფრენები რუსეთის ფედერაციიდან აიკრძალა საჰაერო ემბარგოს ფარგლებში.

მიუხედავად ბიუჯეტირებულთან შედარებით 2019 წლის საერთო შემოსავალი 7%-ით შემცირდა [რუსეთის საჰაერო ემბარგოს გამო] 2018 წლის მონაცემთან შედარებით ზრდა 11% დაფიქსირდა.

არასავაიციო მომსახურება

იჯარა (კონცესია)

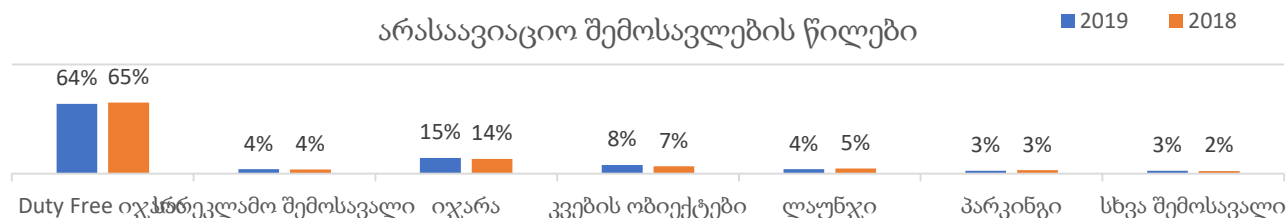
ბათუმის აეროპორტი საიჯარო მომსახურებას უწევს Duty Free ზონის ოპერატორებსა და კვების ობიექტებს.

Duty Free არის duty free სერვისების პროვაიდერი აეროპორტის ტერიტორიაზე. გაყიდვების პროპორციულ წილს იგი უხდის ბათუმის აეროპორტის.

- კომპანია რომელიც კვების ობიექტებით ემსახურება აეროპორტს არის BTA საქართველო, რომელიც უშუალოდ თანამშრომლობს კვების ობიექტებთან.
- BTA საქართველო ასევე სთავაზობს კაფეტერიას აეროპორტის თანამშრომლებისთვის, რომელსაც აფინანსებს ბათუმის აეროპორტი.

გარდა ამისა, ბათუმის აეროპორტი ასევე იჯარით გასცემს ტერმინალის ტერიტორიაზე არსებულ ფართებს კომერციულ და საოფისე დანიშნულებით. 2019 წლის ბოლოსთვის ტერმინალის ტერიტორიაზე განთავსებული იყო მრავალი მოიჯარე, ავიაკომპანიების ოფისებიდან დაწყებული დამთავრებული სავალუტო ჯიხურებით, ბანკის ოფისებით, სუვენირების მაღაზიებითა და სხვა კომერციული ობიექტებით რომლებიც ტერმინალის სივრცეს მრავალფეროვანსა და კომფორტულს ხდის მგზავრებისთვის.

მიუხედავად იმისა რომ 2019 წელს არასავაიციო შემოსავლები ბიუჯეტირებულ ოდენობას 6%-ით ჩამორჩა, წინა პერიოდთან შედარებით მაინც ზრდა დაფიქსირდა

9%-ის ოდენობით. ბიუჯეტირებულ მაჩვენებელთან ჩამორჩენა გამოიწვია ივლისის თვიდან რუსეთის ფედერაციის საჰაერო ემბარგომ.

2019 წლის მიმოხილვა

2019 წელი მოკლედ

ავიაკომპანიები

2019 წელი საკმაოდ პოზიტიურად დაიწყო და პირველი ნახევარი შთამბეჭდავი ზრდით გამოირჩეოდა მგზავრთა ნაკადის კუთხით. პირველი 6 თვის მონაცემები წინა წლის იმავე მაშვენებელს 30%-ით აღემატებოდა. ეს დინამიკა შეაფერხა ივლისის შემდეგ რუსეთის მიერ საჰაერო ემბარგომ.

ზაფხულის სეზონისთვის გარდა 2 ახალი ავიაკომპანიისა რომელიც შემოვიდნენ რეგულარული რეისებით აზერბაიჯანიდან (Buta Airways) და საუდის არაბეთიდან (Flynas), ასევე დაემატა ახალი სეზონური ჩარტერული რეისები ლიეტუვადან (GetJet Airlines) და მეზობელი სომხეთიდან (Atlantis Armenian Airways).

გარდა ახალი ავიაკომპანიების შემოსვლისა ასევე დაემატა არსებული ოპერატორების მიერ ახალი დნაიშნულების ადგილები, როგორებიცაა ერევანი (Georgina Airways); ნოვოსიბირსკი (Siberia Airlines) ვილნიუსი (GetJet Airlines) და ტალინი (Smart Lynx).

აგრეთვე მოხდა არსებულ რეისებზე სიხშირეების დამატება/ზრდა ისეთ ქალაქებთან როგორებიცაა ნურსულტანი, ყაზახეთ და რუსეთის ფედერაციიდან პერმი, ყაზანი და კვატერინბურგი.

თუმცა 2019 წლის ივლისის შემდგომ მზარდი დინამიკა ვერ შენარჩუნდა და რუსული საჰაერო ბაზრის ჩაკეტვამ თავისი წვლილი შეიტანა იმაში რომ 2019 წელი იმაზე ნაკლებად მზარდი აღმოჩნდა ვიდრე დაგეგმილი ჰქონდა კომპანიის მენეჯმენტს.

თუ 2019 წლის პირველ 6 თვეში ზრდა მომსახურებული საჰაერო ხომალდების რაოდენობაში იყო 14% წინა წლის იმავე პერიოდთან შედარებით, წლის მეორე ნახევარში ეს მონაცემი შეადგენდა -18%-ს. რუსეთის ფედერაცია 2019 წელს მეორე ადგილს იკავებდა მგზავრთა რაოდენობით და შედეგად საჰაერო ემბარგომ დიდი გავლენა იქონია.

ქვეყანა	2018		2019		ცვლილება 2018/2019
	რაოდენობა	% წილი	რაოდენობა	% წილი	
ისრაელი	164,693	28%	217,582	35%	32%
რუსეთი	156,487	26%	89,668	14%	-43%
თურქეთი	84,614	14%	64,754	10%	-23%
უკრაინა	88,318	15%	102,540	16%	16%
ბელორუსი	38,327	6%	49,466	8%	29%
სხვ.	66,423	11%	100,171	16%	51%
	598,862		624,181		4%

საბოლოო წლიური შედეგები მაინც ნაზრდით დაიხურა რადგან რუსეთის ფედერაციიდან მკვეთრი კლება წლის მეორე ნახევარში ნაწილობრივ დააკომპენსირა ისრაელთან მკვეთრმა მზარდმა დინამიკამ (+32%) და ასევე სხვა მცირე წილის მქონე ქვეყნებთან ზრდამ (+51%) 2018 წელთან შედარებით.

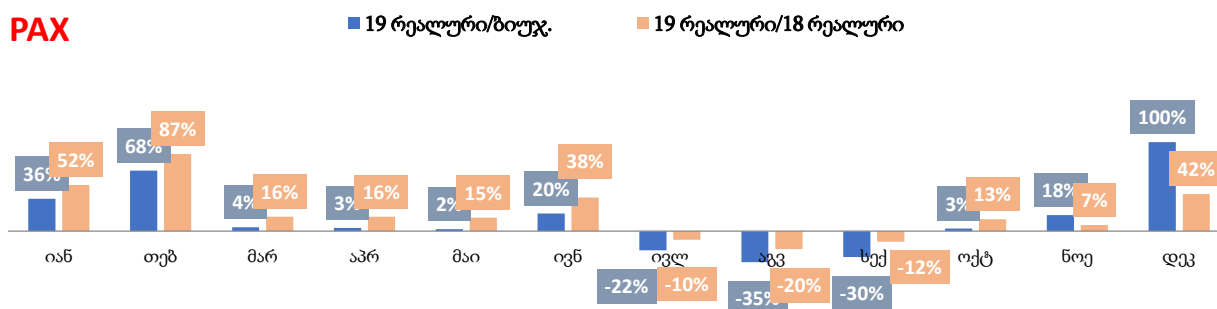
ინვესტიციები

წლის განმავლობაში განხორციელდა დაგეგმილი ინფრასტრუქტურული სამუშაოები. ჯამში კაპიტალურმა დანახარჯებმა შეადგინა 2.6 მილიონი ლარი საიდანაც მანქანა-დანადგარების შეძენაზე დაიხარჯა 650 ათასამდე ხოლო ინფრასტრუქტურის კუთხით 1.9 მილიონ ლარზე მეტი.

აგრეთვე წლის ბოლოს მოხდა ტერმინალის გაფართოვების პროექტირების დაწყება. პროექტი ითვალისწინებს განახლებული ტერმინალის სრულ რედიზაინს და ახალი გეგმისა და განლაგების მიხედვით [ტერმინალის თითქმის ორჯერ გაფართოვების პირობებში] სრულიად ახალი მექანიკური სისტემებითა და ინფრასტრუქტურით აღჭურვას.

ძირითადი სტატისტიკა

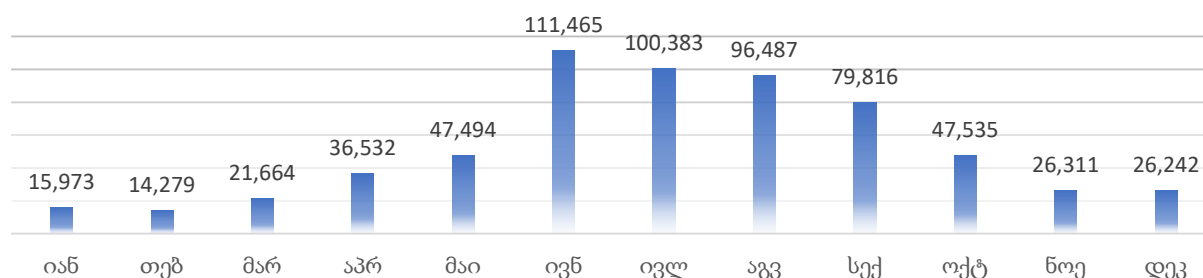
სამგზავრო და საჰაერო ტრაფიკი

მგზავრების რაოდენობამ 2019 წლის განმავლობაში 4%-ით გადააჭარბა 2018 წლის ანალოგიურ მონაცემებს ხოლო 2019 წლის ბიუჯეტირებულ რაოდენობასთან შედარებით 9%-ით ნაკლები შეადგინა. ეს გამოწვეულია ივლისიდან რუსეთის ფედერაციის მიერ საჰაერო ებარგოს ეფექტისგან.

როგორც დიაგრამიდან ჩანს, წლის პირველი ნახევარი როგორც წინა წელთან ასევე დაგეგმილთან მიმართებაში საკმაოდ პოზიტიურია, ხოლო ივლისიდან იწყება კლება.

სეზონურობა

წლის განმავლობაში ჯამურად გადაყვანილ მგზავრთა ნახევრამდე ნაწილს [49%] აეროპორტი მოემსახურა ზაფხულის სამი თვის განმავლობაში.

მგზავრები

	2018A	2019A	18 / 19	2019 B*	19/19 B
შიდა	16,519	23,096	40%	24,081	-4%
გაფრენა	9,674	12,967	34%	14,028	-8%
ჩამოფრენა	6,845	10,129	48%	10,054	1%
საერთაშორისო	582,343	601,085	3%	624,484	-4%
გაფრენა	292,717	303,232	4%	317,523	-5%
ჩამოფრენა	289,626	297,853	3%	306,961	-3%
ჯამი	598,862	624,181	4%	648,565	-4%

**2019 წლის პირველადი ბიუჯეტირებული მონაცემები*

საჰაერო ტრაფიკი (ხომალდები)

	2018A	2019A	18 / 19	2019 B*	19/19 B
შიდა	1,002	922	-8%	1,146	-20%
გაფრენა	473	461	-3%	573	-20%
ჩამოფრენა	473	461	-3%	573	-20%
საერთაშორისო	5,166	4,784	-7%	5,764	-17%
გაფრენა	2,583	2,392	-7%	2,882	-17%
ჩამოფრენა	2,583	2,392	-7%	2,882	-17%
ჯამი	5,374	5,706	6%	6,911	-17%

**2019 წლის პირველადი ბიუჯეტირებული მონაცემები*

როგორც ცხრილიდან ვხედავთ მიუხედავად 2018 წელთან შედარებით 4%-იანი ზრდისა, ბიუჯეტირებულ ციფრებთან შედარებით მონაცემები 4%-ით ნაკლები იყო.

საჰაერო ხომალდების რაოდენობის პროცენტული ზრდა წინა წელთან შედარებით ოდნავ მეტი იყო ვიდრე მგზავრებისა, თუმცა ბიუჯეტირებულთან შედარებით კლებამაც მკვეთრად მეტი შეადგინა - 17%

პერსონალი

პერსონალი

ბათუმის აეროპორტის მენეჯმენტს აქვს რწმენა რომ თითოეული თანამშრომელი კომპანიის აქტივია. კომპანია მუდმივად ზრუნავს თანამშრომლების სამუშაო გარემოს შესაფერის და შესაბამის კომფორტზე, რომ მათი საქმიანობა იყოს ეფექტური როგორც კომპანიის მიზნებისთვის ასევე თანამშრომლებისთვის. თანამშრომლებისადმი თანაბარი შესაძლებლობების შეთავაზება და მათ განვითარებაზე ზრუნვა ადამიანური რესურსების დეპარტამენტის მთავარი პრიორიტეტია.

კომპანია თანამშრომლებს უზრუნველყოფს ჯანმრთელობის დაზღვევით.

აგრეთვე უფასოდ სთავაზობს დღიურ კვების მომსახურებას კომპანიის კაფეტერიაში (რომლის ხარჯმაც 2019 წელს 330 ათასი ლარი შეადგინა).

გარდა ამისა თანამშრომლები უზრუნველყოფილი არიან უფასო ტრანსპორტირებით სამსახურში და სამსახურიდან შინ გადაადგილებისას.

ტრენინგები თანამშრომლებს უტარდებათ მათი სამსახურის შინაარსიდან გამომდინარე. კომპანიამ ასევე შეიმუშავა ჯანმრთელობის დაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა რომლის დაცვაც თითოეული თანამშრომლის ვალდებულებაა. სამსახურის დაწყებისას თითოეული ახალი თანამშრომელი ეცნობა უსაფრთხოების სახელმძღვანელოს.

კომპანია განუხრელად იცავს ადგილობრივ შრომითი კოდექსის მოთხოვნებს.

	2018	2019	19 / 18
იანვარი	141	161	14%
ერვალი	140	159	14%
მარტი	138	156	13%
აპრილი	144	169	17%
მაისი	187	202	8%
ივნისი	190	219	15%
ივლისი	199	215	8%
აგვისტო	196	213	9%
სექტემბერი	198	191	14%
ოქტომბერი	165	162	-2%
ნოემბერი	161	159	-1%
დეკემბერი	160	158	-1%
საშუალო:	168	180	7%

თანამშრომელთა რაოდენობის ზრდამ 2019 წელს [წლიური საშუალო] 2018 წელთან შედარებით შეადგინა 7%.

პერსონალის ხარჯის 15%-ზე მეტს წარმოადგენს არაფინანსური ბენეფიტები, როგორიცაა კვება, ტრენინგები, დაზღვევა და ა.შ.

2019 წელს პერსონალის ხარჯები გაიზარდა 23 %-ით წინა წელთან შედარებით. იმის გათვალისწინებით რომ აეროპორტის ოპერაციების მასშტაბი იზრდებოდა, ეს ზრდა ორგანული იყო და უზრუნველყოფდა კომპანიის გამართულ მუშაობას.

ხარისხის მართვა

ხარისხის პოლიტიკა

ბათუმის აეროპორტში ხარისხის მართვა ხდება ხარისხის მართვის დამტკიცებული სახელმძღვანელოს მიხედვით, რომელიც ეფუძნება როგორც ტავ ჰოლდინგის ჯგუფის შიდა სტანდარტებს ასევე IATA-სა და ICAO-ს მიერ დადგენილ შესაბამისობის პრინციპებსა და წესებს.

კომპანიას ჰყავს ხარისხის მართვაზე პასუხისმგებელი ხელმძღვანელი პირი, რომლის კომპეტენცია და ვალდებულებაა აეროპორტი თანხვედრაში იყოს საოპერაციო და საავიაციო უსაფრთხოების კუთხით არსებული ხარისხის კონტროლის მოთხოვნებთან.

ISO სტანდარტებისა და IATA-ს მიერ დადგენილი შესაბამისი ხარისხის მართვის ღონისძიებები რეგულარულად ხორციელდება შიდა აუდიტების (კომპანიის და ჯგუფის დონეზე) ჩატარების გზით. გარდა ამისა BOT ხელშეკრულების მიხედვით კომპანიას აქვს ვალდებულება კონკრეტულად გაწერილი კრიტერიუმების მიხედვით ახორციელებდეს ხარისხის მართვის პროცესს, რომლის კრიტერიუმები ISO-ს სტანდარტებთან და IATA-ს მოთხოვნებთან არის თანხვედრაში. ესენია:

ხარისხის პარამეტრი	განყოფილება	შემოწმების სიხშირე	
		ტავ ჯორჯია	გარე კონს.
ავტოპარკინგი	Terminal Operation	ყოველთიური	კვარტალური
რეგისტრაცია	Passenger Handling	ყოველთიური	კვარტალური
უსაფრთხოების კონტროლი	Terminal Operation	ყოველთიური	კვარტალური
ბარგის გადატანა - საერთაშ.	Ramp Handling	ყოველთიური	კვარტალური
ჩასხდომის ხიდები	Technical Department	ყოველთიური	კვარტალური
საინფორმაციო მონიტორები	IT Department	ყოველთიური	კვარტალური
ესკალატორები, ლიფტები	Technical Department	ყოველთიური	კვარტალური
ავტომატიზირებული მომსახ.	Technical Department	ყოველთიური	კვარტალური
ბარგის ურიკები	Terminal Operation	ყოველთიური	კვარტალური
შემ მგზავრების მომსახურება	Passenger Handling	ყოველთიური	კვარტალური
განსაკუთრებული საჭიროების მგზავრთა მომსახურება	Passenger Handling	ყოველთიური	კვარტალური
საინფორმაციო / საჩივრების დესკი	Terminal Operation	ყოველთიური	კვარტალური
ტრანზიტული მგზავრები	Passenger Handling	ყოველთიური	კვარტალური
ტერმინალის მდგომარეობა	Technical Department	ყოველთიური	კვარტალური
საჩივრების მართვა	QMS	ყოველთიური	კვარტალური

ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება

ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვა

ბათუმის აეროპორტისთვის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფა სხვა არანაკლებ მნიშვნელოვანი პასუხისმგებლობის სფეროებს შორის, ყველაზე პრიორიტეტულ საკითხს წარმოადგენს. ორგანიზაციის ფარგლებში ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პროცედურების განხორციელებისათვის მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ტარდება, რაც ქმნის უკეთეს სამუშაო გარემოს და ხელს უწყობს თავიდან იქნას აცილებული შესაძლო რისკი თუ პირობები, რამაც შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ჩვენს ჯანმრთელობას.

გვჯერა რომ ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ყველა პროცედურა, რაც დაკავშირებულია სამუშაო პროცესთან, ზუსტად უნდა იქნას შესრულებული, რათა მგზავრები, სტუმრები და აეროპორტის პერსონალი დაცულნი იქნან ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი სიტუაციისგან ან შეცდომისაგან, რაც შესაძლებელია, რომ უბედური შემთხვევის მიზეზი გახდეს.

მთავარ მიზანს წარმოადგენს სამუშაოს უსაფრთხო, პროდუქტიული და ხარისხიანი შესრულება. ჩვენი თანამშრომლები დამქირავებელთან ერთად ცდილობენ უსაფრთხოების უზრუნველყოფას თავიანთი კეთილდღეობისა და აეროპორტის გამართული ფუნქციონირებისთვის.

კომპანიას აქვს აუცილებელი პროგრამა, რომელსაც პრაქტიკაში ახორციელებს და ამასთანავე, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე ორიენტირებული სახელმძღვანელო.

სამართლებრივი სქემა

კომპანია ინიციატივებს ახორციელებს ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის და სამოქალაქო ავიაციის ადგილობრივი და საერთაშორისო წესდების შესაბამისად. ზემოთქმულის არარსებობის ან არაეფექტურობის შემთხვევაში, სექტორისთვის ან საერთაშორისო პრაქტიკისათვის შესაბამისი პროცედურები სრულდება.

ფუნქციები და პასუხისმგებლობები

ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების პოლიტიკას, რომელიც შედგენილია ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ოფიცრების მიერ და ამტკიცებს ადმინისტრაცია, განიხილება, იხვეწება და რეგულირდება ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ოფიცრების მიერ. პერსონალი და უმაღლესი მენეჯმენტი ერთად ცდილობს რომ მიაღწიონ იმ მიზნებს, რაც პოლიტიკაშია დასახული. ყველა დეპარტამენტს ეკისრება პასუხისმგებლობა, ინდივიდუალურად მიიღოს შესაბამისი ზომები და განახორციელოს საჭირო ღონისძიებები.

გარემოს დაცვა

გარემოსდაცვითი პოლიტიკა

ბათუმის აეროპორტი მოწოდებულია ბიზნესსაქმიანობა განახორციელოს ეთიკური და სოციალური ნორმების დაცვით ანუ იმგვარად, რომ რაიმე ზიანი არ მიაღწეს გარემოს.

კანონმორჩილება

ჩვენ მზად ვართ დავიცვათ ყველა მოქმედი ადგილობრივი, სახელმწიფო თუ საერთაშორისო კანონი თუ დირექტივა, ასევე, ნებისმიერი მოთხოვნა, რომელიც ვთვლით, რომ შეესაბამება ჩვენს საქმიანობასთან და მომსახურებასთან დაკავშირებულ ეკოლოგიურ ასპექტებს. ჩვენ ვწერგავთ და განვახორციელებთ პროგრამებსა და პროცედურებს, რაც დაადასტურებს ჩვენს მორჩილებას ამგვარი კანონების, წესებისა და მოთხოვნების მიმართ ჩვენი ბიზნესს საქმიანობიდან გამომდინარე. ამასთანავე, იმ ორგანიზაციებს, რომელთანაც გვაქვს ბიზნესურთიერთობა განუხრელად ვავალდებულებთ გამოიჩინონ მსგავსი კანონმორჩილება.

პრევენცია

კომპანია ძალისხმევას არ იშურებს მანამ მივიღოთ გარემოს დაბინძურების აღმკვეთი ზომები, ვიდრე საფრთხე რეალური გახდება. ვცდილობთ მინიმუმამდე დავიყვანოთ ჩვენი უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე შესაბამისი მიზნებისა და ამოცანების დასახვით, რაც თავის მხრივ გააუმჯობესებს გარემოზე ზემოქმედების მაჩვენებელს. ჩვენ ვითვალისწინებთ გარემო ფაქტორებს დაგეგმვის, შესყიდვების ან გადაწყვეტილებების მიღების დროს.

ინფორმირებულობა

გარემოს პოლიტიკას ვაცნობთ პერსონალს, კონტრაქტორებს და მომწოდებლებს, რათა დავარწმუნოთ ისინი ჩვენს ზრუნვაში გარემოზე. შესაბამისი ტრეინინგები უტარდება ყველა თანამშრომელს, რათა ისინი მუდმივად იყვნენ ინფორმირებულები იმ პასუხისმგებლობების შესახებ, რაც გვეკისრება გარემოს წინაშე.

მუდმივი გაუმჯობესება

შევაფასებთ და მუდმივად სრულვყოფთ გარემოს მართვის სისტემის ეფექტურობას პერიოდული აუდიტების და მართვის სისტემის შემოწმების ჩატარებით. ასევე, გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული დასახული მიზნების მიღწევით. გარემოს მართვის პოლიტიკა გადაიხედება ყოველწლიურად და ხელმისაწვდომია საზოგადოებისათვის.

რისკები და გამოწვევები

ფინანსური რისკები

როგორც აღნიშნულია ფინანსურ უწყისში რისკების ქვეთავში, კომპანია შესაძლოა დადგეს საკრედიტო, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკების წინაშე. რამდენადაც ბათუმის აეროპორტი დიდი ჯგუფის წევრია, რისკების უმეტესი ნაწილი კონტროლდება ჯგუფის დონეზე. უმეტესობა ფინანსური ვალდებულებებისა არის ჯგუფის წევრი კომპანიების მიმართ. კომპანიის რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერირების უზრუნველყოფა საკმარისი ფინანსური რესურსების გენერირების მიზნით, რომ ემსახუროს მიმდინარე კაპიტალურ ხარჯებსა და ვალდებულებებს. მენეჯმენტის პოზიცია 2020 წლისთვის აქტუალური ფინანსური რისკებისა და გამოწვევების, ასევე უწყვეტი საწარმოს დაშვების შესახებ წარმოდგენილია 2020 წლის მიმოხილვის თავში.

საკრედიტო რისკი

კომპანიის საკრედიტო პოლიტიკა იძლევა კლიენტების ინდივიდუალური და ზოგადი პარამეტრებით შეფასების საშუალებას. უმეტესობა კლიენტებისა გრძელვადიან პარტნიორობის პერიოდს ითვლის ხოლო ახალ კლიენტებთან დეპოზიტური და საავანსო გადახდის ფორმატია შემუშავებული.

კომპანია პერმანენტულ მონიტორინგს უწევს საკრედიტო რისკისადმი გახსნილობას, როგორც ეს წარმოდგენილია ფინანსური უწყისების მე-20 პუნქტის პირველ ქვეპუნქტში.

სავალუტო რისკი

ბათუმის აეროპორტი სავალუტო რისკებს აზღვევს საკმარისი უცხოური ვალუტის ფლობით. უმეტესობა კონტრაქტებისა არის აშშ დოლარში. სავალუტო რისკის მუდმივი მონიტორინგი ხდება სენსიტიურობის ანალიზის მეშვეობით.

არა-ფინანსური რისკი

ფინანსური რისკების გარდა კომპანიას წინაშე დგას არაფინანსური რისკები. ასეთი რისკების და მათ სავარაუდო შედეგების სასურველ დაბალ დონეზე შენარჩუნება კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკის საფუძველია.

ბიზნეს რისკები

განახლებული BOT ხელშეკრულების შედეგად კომპანიას 2027 წლამდე გააჩნია ოპერირების უფლება. ბათუმის აეროპორტი სრულად აკმაყოფილებს ამ ხელშეკრულების ვალდებულებებს და მოთხოვნებს. კომპანია მოწოდებულია განაგრძოს ინვესტირება და შეინარჩუნოს აეროპორტის კომფორტული და საიმედო ფუნქციონირების სტანდარტი.

2020 წლის მიმოხილვა

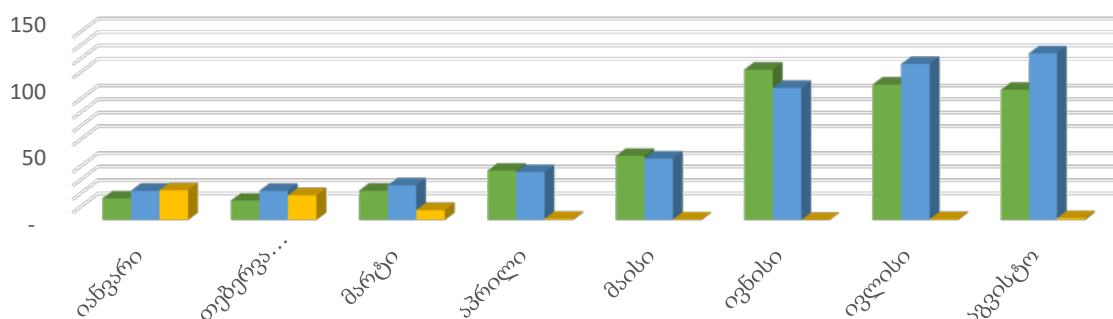
მგზავრები და საჰაერო ტრაფიკი

2020 წლის ბიუჯეტი გათვლილი იყო წინა წელთან შედარებით მგზავრთა ნაკადის 8%-იან ზრდაზე, რის შედეგადაც შემოსავლების წლიური ზრდა ბიუჯეტირებული იყო 13%-ის ფარგლებში.

2020 წლის პირველი კვარტლის შემოსავლები წინა წლის მონაცემებს 6%-ით აღემატებოდა, თუმცა მარტის შემდგომ სურათი მკვეთრად გაუარესდა.

პანდემიის გავლენა ციფრებში

მგზავრთა ნაკადი ('000 მგზავრი) ■ 2019 რეალური ■ 2020 ბიუჯეტირ. ■ 2020 რეალური

დაგეგმილთან შედარებით 2020 წლის 8 თვის რეალური მგზავრთა ნაკადი 89%-ითაა შემცირებული წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით. მაშინ, როცა 2019 წლის 8 თვის განმავლობაში აეროპორტი მოემსახურა 444 ათას მგზავრს, 2020 წელს იმავე პერიოდში მხოლოდ 50 ათასი მივიღეთ რაც თითქმის 9-ჯერ ნაკლებია.

რაც შეეხება საჰაერო ხომალდების რაოდენობას 2020 წლის პირველი 8 თვის მონაცემებს წინა წელთან შედარებით შემცირება შეადგენს 80%-ს ხოლო ბიუჯეტირებულთან შედარებით 82%-ს. ამდენად, პანდემიის გავლენა ბიზნესზე აღმოჩნდა ძალიან დიდი.

გაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის მონაცემებით 2020 წლის განმავლობაში ტურიზმის შემცირებამ ივნისის თვეში წინა წელთან შედარებით 98% შეადგინა. საკუთრივ საქართველოში ყოველთვიური საშუალო შემცირება პირველ 6 თვეში იყო საშუალოდ 60% რაც ევროპული ქვეყნების ჯამურ საშუალოს რამდენიმე პროცენტით აღემატება და ევროპის მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე მაღალია.

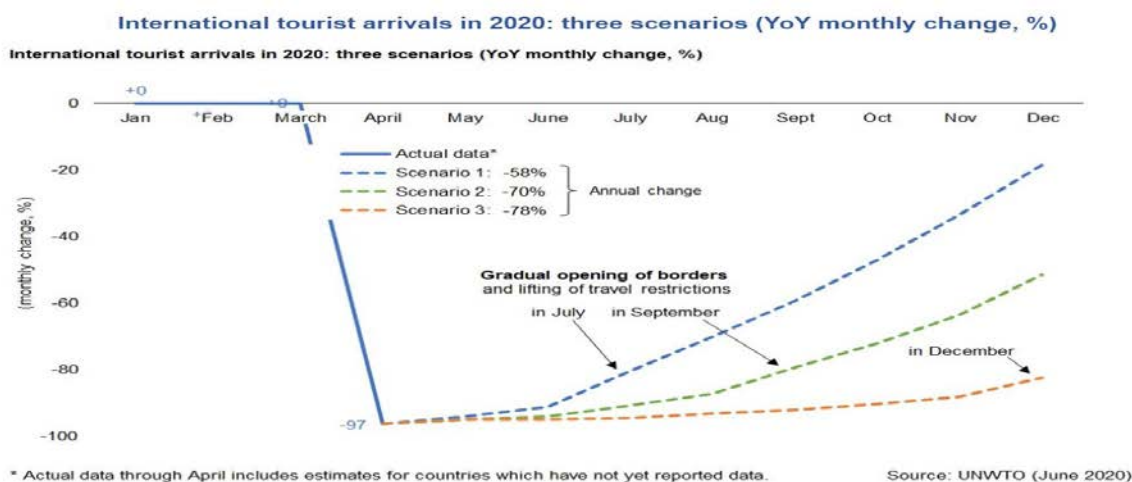
შემოსავლების ნაწილში 2019 წელთან შედარებით 2020 წლის 8 თვის მონაცემები საკმაოდ სუსტია. ბიუჯეტირებულთან შედარებით შემოსავლები შემცირებულია 20 მილიონ ლარზე მეტით [-87%], ხოლო წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 16 მილიონ ლარამდე [-85%].

რაც შეეხება ხარჯების შემცირებას კომპანიამ მოახერხა წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით ხარჯების 26%-ით შემცირება და ეს იმის ფონზე, რომ არ მომხდარა თანამშრომლების შემცირება. კომპანიის გადაწყვეტილებით ყველა თანამშრომელმა შეინარჩუნა სამუშაო ადგილი, რაც მენეჯმენტის თანამშრომლებისადმი დამოკიდებულების მკაფიო მაგალითია.

პანდემიის დაწყებისთანავე კომპანიამ შეიმუშავა ხარჯების შემცირების გეგმა, რომლის კონტროლი ყოველთვიურად ხდება. ჯამში ხარჯების შემცირების შედეგად კომპანიამ 2020 წლის 8 თვეში დაზოგა მილიონ ლარზე მეტი საოპერაციო ხარჯების ნაწილში. პროგნოზის მიხედვით ხარჯები წლის ბოლომდე შემცირდება მილიონ ნახევარ ლარზე მეტით, ბიუჯეტირებულთან შედარებით.

პროგნოზი

კომპანიას აქვს მოლოდინი, რომ 2020 წლის ბოლო კვარტალში დაიწყება პანდემიური შოკების შერბილება და სახეზე იქნება გარდატეხა უარყოფითი დინამიკისა. ეს მოლოდინი ეფუძნება გაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის უკანასკნელ საპროგნოზო ანალიზებს.

მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის მიხედვით მსოფლიო მოგზაურთა დინამიკა გაუმჯობესებას პირველადი მონაცემებით დაიწყებდა ივლისის თვიდან. შემდეგ ეს პროგნოზი გადავიდა სექტემბრამდე და საბოლოო ვარიანტის მიხედვით პოზიტიური დინამიკა სახეზე ნოემბერ-დეკემბერში იქნება.

მიუხედავად მოლოდინებისა, რომლებიც არსებობს ვირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინის მიმართულებით, რაც მკვეთრად შეცვლის პანდემიის გავრცელების და შესაბამისად მსოფლიო ტურიზმისა და სტუმარ-მასპინძლობის ბიზნესის დინამიკას, სიტუაცია მაინც ძალიან რთულად განჭვრეტადია პრობლემისა და მიზეზის რთული და კომპლექსური ხასიათის გამო.

ტერმინალის გაფართოების პროექტი

ბათუმის აეროპორტის გაფართოების პროექტის დაწყება იგეგმებოდა 2020 წლის თებერვლის ბოლოს, თუმცა განვითარებულმა მოვლენებმა ეს პროცესი დროში შეაფერხა. ამის მიუხედავად 2020 წლის ივლისიდან კომპანიამ სრული დატვირთვით განაგრძნო ეს პროექტი, რომლის ჯამური საინვესტიციო ღირებულება 60 მილიონ ლარს აღემატება. 2020 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით გაფართოების პროექტში ინვესტირებულია 21 მილიონ ლარამდე. აღნიშნული ინვესტიციის დაფინანსება მოხდა „კომპანიის“ ლიკვიდური სახსრებით. „კომპანია“ გეგმავს გაფართოების პროექტის გაგრძელებას გრაფიკის მიხედვით, რისთვისაც მას დამატებით დასჭირდება 21 მილიონ ლარამდე თანხის მობილიზება, რაც იგეგმება შეივსოს შპს „ტავ ურბან საქართველოსგან“ (დაკავშირებული მხარე) მიღებული ფინანსირებით.

გაფართოების შედეგად ტერმინალის ჯამური ფართობი თითქმის გაორმაგდება და მიაღწევს 4 ათას კვადრატულ მეტრს. აგრეთვე სრულად შეიცვლება და განახლდება ტექნიკურ საინჟინრო ბაზა და მექანიკური სისტემები. საბოლოო ჯამში აეროპორტის წარმადობა თითქმის გაორმაგდება და აეროპორტს შეეძლება წელიწადში 1,200 ათასი მგზავრის კომფორტულად მომსახურება. გარდა ამისა განახლდება ასაფრენი ბილიკის ინფრასტრუქტურა.

უწყვეტი საწარმოს დაშვება - Covid 19-ის გავლენა

ზემოხსენებული გარემოებები, რომლებიც შეეხება პანდემიას და ის შედეგები, რაც კომპანიას დაუდგა აღნიშნულიდან გამომდინარე მიუთითებს იმაზე, რომ შესაძლებელია არსებობდეს მნიშვნელოვანი განუზღვრელობები მომავალი პერიოდის სიცხადესთან დაკავშირებით. ამდენად მენეჯმენტმა განიხილა უწყვეტი საწარმოს დაშვება და გააანალიზა მდგომარეობა.

მიუხედავად მკვეთრად ნეგატიური ეფექტისა და პანდემიის მიერ გამოწვეული გავლენის განუჭვრეტადობის მაღალი ხარისხისა, კომპანია თვლის რომ უწყვეტი საწარმოს დაშვება რელევანტურია შემდეგი ფაქტორებიდან გამომდინარე:

- კომპანიას აქვს მყარი და ძლიერი ლიკვიდობის ხარისხი;
- კომპანიას არ აქვს ფინანსური ვალდებულებები და ვალის კოეფიციენტი [Debt ratio] ნულის ტოლია როგორც 2019 წლის ბოლოს ასევე 2020 წლის 8 თვის განმავლობაშიც;

- გაფართოების პროექტისთვის საჭირო სახსრების უმეტესი ნაწილი დაფინანსდება გაუნაწილებელი მოგებით, ხოლო სახსრების სიმწირის შემთხვევაში კომპანია გეგმავს დაფინანსების მიღებას დაკავშირებული კომპანიისგან;

- გაფართოების პროექტის ხელშეკრულების მიხედვით, კომპანიას ნებისმიერ დროს, ნებისმიერი მიზეზით აქვს უფლება დამკვეთს შეაჩერებინოს მშენებლობის/გაფართოების სამუშაოები. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია არ გეგმავს ამ მუხლის ამოქმედებას, მისი არსებობა ხელშეკრულებაში დამატებით მოქნილობის საშუალებას იძლევა ლიკვიდურობის კუთხით. ამდენად, ფინანსური რისკების აქტუალიზაციის შემთხვევაში კომპანიას არ ექნება მხოლოდ ვალდებულება განაგრძოს ინვესტირება, თუ ეს მის ფინანსურ და ლიკვიდურობის ხარისხს გაუარესებით დაემუქრება.

- 2020 წლის 10 სექტემბერს „კომპანია“ მიიღო მხარდაჭერის დასტურის წერილი შპს „ტავ ურბან საქართველოსგან“, რომელიც არის „კომპანიის“ დაკავშირებული მხარე და Aéroports de Paris-ის კონტროლირებადი საწარმო. წერილში შპს „ტავ ურბან საქართველო“ გამოთქვამს მზაობას, საჭიროების შემთხვევაში „კომპანიას“ გაუწიოს ფინანსური მხარდაჭერა, რათა ამ უკანასკნელს არ შეექმნას უწყვეტი ოპერირების კუთხით სირთულე.

ზემოხსენებული ფაქტორებიდან გამომდინარე მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ უწყვეტი საწარმოს დაშვება რელევანტური და გამყარებული გონივრულად შესაძლებელ ფარგლებში.